

Pædagogikopgave

N09 - Hold 1 - Gruppe 1

Diana Thaulow

Jeanne Daltoft

Indholdsfortegnelse

<u>1</u>	<u>Indledning</u> af Jeanne og Diana.....	<u>3</u>
<u>2</u>	<u>Læringsmål</u> af Jeanne og Diana.....	<u>3</u>
<u>3</u>	<u>Sprog</u> af Jeanne og Diana	<u>4</u>
<u>4</u>	<u>Opdragelse</u> af Jeanne og Diana	<u>4</u>
4.1	Individualistisk og kollektivistisk livssyn af Jeanne og Diana	6
4.2	Abraham Maslows behovspyramide af Jeanne og Diana	7
4.3	Opdragelse af Jeanne og Diana	8
<u>5</u>	<u>Kultur</u> af Jeanne og Diana.....	<u>10</u>
<u>6</u>	<u>Integration</u> af Jeanne og Diana	<u>10</u>
6.1	Forudsætninger for integration af Jeanne og Diana	11
<u>7</u>	<u>Pædagogens rolle</u> af Jeanne og Diana.....	<u>12</u>
<u>8</u>	<u>Begrebet didaktik</u> af Jeanne og Diana.....	<u>14</u>
8.1	Didaktik af Jeanne og Diana	14
8.2	Didaktik af Jeanne og Diana	15
<u>9</u>	<u>Konklusion</u> af Jeanne og Diana.....	<u>17</u>
<u>10</u>	<u>Litteraturliste</u> af Jeanne og Diana	<u>18</u>

1 Indledning

For mange år siden, var Danmark et land, hvor de fleste mennesker havde lyst hår og blå øjne. Siden er der kommet mange flygtninge og indvandrere til landet. Vi befinder os nu i et land, der bliver mere og mere multikulturelt for hver dag der går. Tosprogede børn skal, ligesom danske børn, også gå i daginstitution for at socialisere sig. For at kunne begå sig i institutionerne og forstå den danske kultur, er det vigtigt at disse børn lærer sproget og integrerer sig i det danske samfund. Medierne fokuserer meget på tosprogede børn og unges problemer med at klare sig i det danske uddannelsessystem, samt at jobmulighederne er ringere, hvis man har et navn, der er fremmedklingende. Problemerne starter, når forældre og børn møder det danske daginstitutionssystem, hvor der opstår kommunikationsproblemer, misforståelser og gensidige fordomme, fordi indvandrere ikke har nok kendskab til hvordan danske daginstitutioner fungerer og hvilke værdier der sættes højt. Problemet er, mange gange, at forældrene ikke kan tale sproget, og sproget er basis for at kunne kommunikere, med personalet, om barnets problemer/udvikling. Personalet har også tit et meget lille kendskab til det tosprogede barns baggrund/opdragelse samt forældrenes forventninger, normer og værdier, og på grund af sprogbarrieren får man ikke snakket ud om disse ting. I medierne bliver tosprogede børn ofte refereret til som de fremmede, de utilpassede eller uden for pædagogisk rækkevidde. Politikkerne takler disse holdninger med længere fængselsstraffe, nedskæring af de sociale ydelser m.v. Dette giver et billede af tosprogede børn med store problemer i forhold til integration i det danske samfund. Er den primære kultur en dæmning for integrationen, og er der i den forbindelse et særligt behov for at påvise andre muligheder for at afværge og gribe ind, eller er integrationsproblematikkerne et socialt problem?

2 Læringsmål

Hvordan kan pædagogen gennem holdning, handling og viden integrere børn med særlige behov i en børnehave?

Vi har i gruppen valgt at arbejde ud fra casen med Hassan, da vi alle syntes at det er en spændende problemstilling at arbejde ud fra og mener at kunne indhente god og nyttig viden indtil dette emne.

Da casen som før nævnt er med udgangspunkt i Hassen har vi tosprogethed som vores speciale behov.

For at belyse vores lærings mål, vil vi anvende en del af vore egne erfaringer, samt forskellige af materialer bestående af litteratur, artikler og internet. Vi har gjort brug Maslows behovspyramide til at vise at menneskets behov er basale uanset hvilken folkegruppe man tilhører.

3 Sprog

Sproget fortæller, hvem vi er. Alle sprog er knyttet til grupper eller samfund af mennesker, og det sprog vi anvender, fortæller dermed hvilken gruppe vi tilhører. Der kan være tale om en nation, en etnisk gruppe, et socialt lag eller en klasse, aldersgruppe, lokalsamfund eller køn. Vi siger, at sproget er et middel til identificering. Den verden vi bliver født ind i, er et kaos af sans- og følelsesudtryk. Når vi lærer sproget, lærer vi samtidig at ordne dette kaos, ved at der bliver sat navn på ting, handlinger, følelser og efterhånden også abstrakte begreber. Gennem sproget lærer vi altså verden at kende, og ikke mindst lærer vi vort eget jeg at kende. Gennem det første sprog vi lærer, udvikler vi evnen til at tænke, og udvikler os på den måde til selvstændige og bevidste individer. Derfor siger vi også, at modersmålet er en uløselig del af vores identitet.

4 Opdragelse

¹Ofte forklarer vi os med at forskellen mellem danske børn og børn med anden etnisk baggrund, ligger i religionen, men den holder ikke. Den forskel skal findes i kulturen. Opdragelsen er lige så forskellig mellem danske forældre som den er mellem forældre med anden etnisk baggrund. Danske forældre vil gerne have at deres børn bliver opdraget til at opføre sig ordentlig, både hjemme og blandt fremmede. De lægger også stor vægt på at børnene bliver meget selvstændige, og helst gerne så tidligt som muligt. I hvert fald for de flestes vedkommende. I f.eks. den muslimske verden lægger forældrene meget stor vægt på at deres børn er glade. Der er ikke nogle deciderede retningslinjer for hvordan deres børn skal opdrages. De lægger også stor vægt på at

¹ Ida Hermansen www.idahermansen.dk/kultur

deres børn for masser af omsorg, at de har stor respekt for de ældre i samfundet (familien), og de lægger meget lidt vægt på at børnene bliver selvstændige. Børnene er nemlig deres fremtidige forsikring så at sige. Det er nemlig sådan i muslimske familier at det er børnene der skal tage sig af deres forældre og måske bedsteforældre når de bliver gamle og ikke kan klare sig selv. Det er kun praktisk at børnene bliver opdraget selvstændigt, hvis forældrene selv skal arbejde. Muslimske forældre lyver også meget tit overfor deres børn, det er nemlig sådan at selvom Koranen siger man ikke må lyve, så bliver løgn meget ofte brugt. For hovedsagen for forældrene er at deres børn er glade, og hvis sandheden kan gøre dem kede af det eller sure, så lyver de. Hvis man skal se på opdragelse af børn med anden etnisk herkomst end dansk, skal man passe på med at have for mange fordomme. Mange ting kan forklares med tradition og ikke religion, men der findes i Koranen, en vejledning om børneopdragelse.

Naser Khader skriver i sin bog ”Ære og skam”:

Ifølge Koranen, har den muslimske opdragelse tre faser. Koranen er Guds ord og indeholder summen af de åbenbaringer profeten Muhammad fik.

Profeten Muhammad anbefalede, at børneopdragelsen foregår i tre faser. Nogle fortolkere har fastsat de tre faser til at være fra 0-5 år, 5-10 år og 10-15 år.

1. Børnene skal have megen omsorg og forkæles. “Elsk dem, giv dem omsorg og forkæl dem,” skal Muhammad have udtalt.
2. Børnene skal opdrages og have at vide hvad der er islamisk, og hvad der er uislamisk. “Opdrag dem,” skal Muhammad have udtalt.
3. Forældrene skal blive venner med deres børn og føre dem ind i kvinde- eller mandeverdenen. “Bliv ven med dem,” skal Muhammad have udtalt.

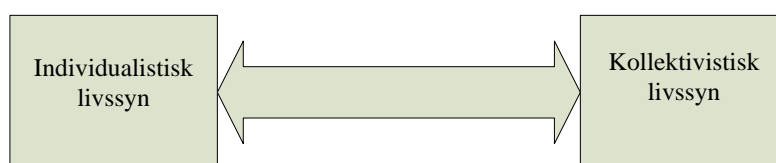
Der opstår tit konflikter mellem de danske pædagoger, og de udenlandske forældre. Pædagogerne glemmer tit at der er en stor kulturforskel mellem danskere og folk med anden etnisk baggrund. De kan tit ikke forstå at f.eks. lille Fatma på 4 år ikke kan finde ud af at spise pænt, de tænker ”hvorfors har de forældre dog ikke opdraget hende ordentligt?”, men egentlig handler det om at forældrene ikke har lært Fatma at være et selvstændigt menneske fordi det passer ikke ind i deres kultur, og IKKE om religion. De danske børn skal tit klare sig selv i den alder, bl.a. mht. at spise og klæde sig selv

på. Forældrene har simpelthen for travlt med karriere, og pædagogerne er for få til at yde den omsorg som f.eks. de muslimske børn er vant til hjemmefra. Egentlig har danskerne en del de kan tage ved lære af, fra familier med anden etnisk baggrund. Mange af deres værdier burde man tage til sig, for de er rigtig gode for børnene, og måske skulle man overveje om de danske institutioner egentlig er så gode for børnene, med alle deres regler og læreplaner osv.

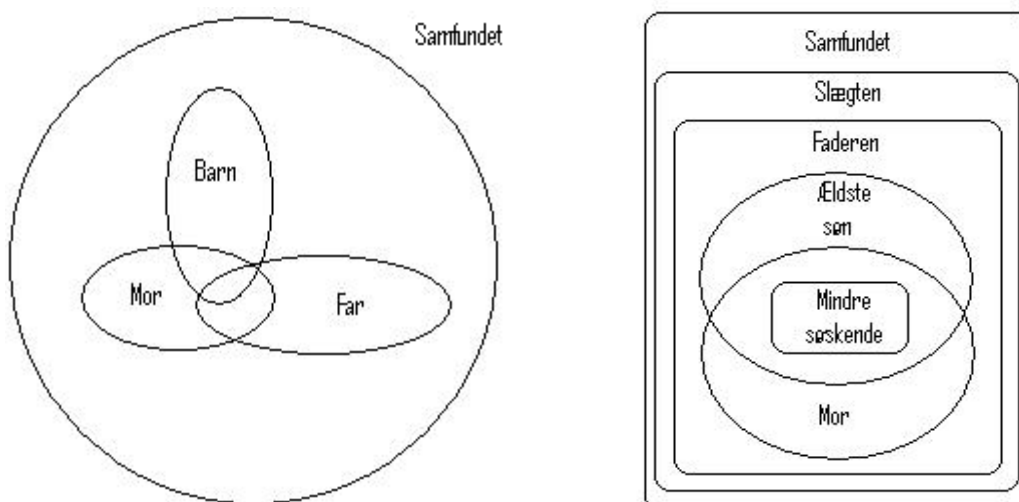
De danske pædagoger er måske heller ikke fagligt ordentlig rustede til at håndtere børn med anden etnisk baggrund. For dem handler det meget om at få integreret børnene så hurtigt som muligt, men i farten glemmer man børnenes kulturarv. Denne er vigtig for dem, og for os så vi kan forstå hvad det er der gør at børn med anden etnisk baggrund reagerer og opfører sig som de gør.

4.1 Individualistisk og kollektivistisk livssyn

I Danmark er der mange minoritets grupper der kommer fra forskellige lande, som adskiller sig meget fra den danske kultur. Både kultur og religion spiller en stor rolle for tosprogede børns opdragelse. I dette afsnit vil vi fremvise forskellen mellem de kollektivistiske og individualistiske livssyn. Via den nedenstående teoretiske model vil vi vise disse to livssyn, og derefter beskrive de konkrete familiers livssyn på børneopdragelse.

Model 1: individualistiske livssyn vs. Kollektivistisk livssyn

Danmark har i de seneste hundrede år bevæget sig hen mod det individualistiske livssyn, mens indvandrere og flygtninge befinder sig i den anden side af livssynet. I *det individualistiske livssyn* er den enkelte person i fokus, og børnene opdrages til at være eneansvarlig for sit liv. Forældrene lærer barnet, at blive et selvstændigt tænkende individ, ved at lytte til barnets argumenter og forklaringer. Det er ikke forældrene (autoriteterne) der automatisk får ret, men derimod argumentet der vinder. Et barn der er opdraget på denne måde udvikler fantasi og kreativitet. Det lærer at samarbejde og argumentere. Barnet lærer også at forstå sig selv, og at folk har forskellige holdninger. I *det kollektivistiske livssyn* er det familien der er i fokus og individet er i anden række. Individet får et godt liv, hvis familien er velfungerende som en helhed. Her er det vigtigt at børnene bliver opdraget til at værdsætte familien. Barnet skal rette sig efter autoritet, og hvis barnet udtrykker sin egen mening, som er modsat den voksnes, vil det anses for at barnet har en dårlig adfærd. Et kollektivistisk opdraget barn lærer fra det er helt lille, at tilpasse sig normerne. De lærer at blive lydige, og de gør det selvom forældrene ikke begynder deres forbud og påbud. Hvis barnet spørger, hvorfor det ikke må noget? Svarer forældrene: fordi jeg siger det. Straffen for barnet kan være kropslig afstraffelse, så barnet bliver bange for sine forældre, og sine egne følelser. Et barn der er opdraget på denne måde vil have svært ved at tro på sig selv, sine evner, muligheder og have svært ved at vise initiativ. Når disse børn bliver ældre og kommer i puberteten, får de store konflikter med deres forældre, og de tidlige uløste konflikter kommer op til overfladen. Mange af disse unge kan opleve, at de føler det nødvendigt at prøve alt det de ikke må, når forældrene intet ser, fordi de altid er blevet forhindret i at gøre egne erfaringer.

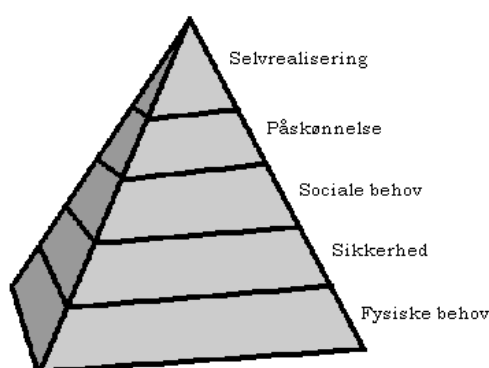
Selvom man har forskellige livssyn, normer og værdier har alle mennesker de samme behov. Maslows behovspyramide udtrykker, hvad alle mennesker har behov for.

4.2 Abraham Maslows behovspyramide

Abraham Maslow har lavet en pyramide, hvori han fremviser de forskellige menneskelige behov; *fysiske behov*, værende mad, søvn, vand osv., *behov for sikkerhed*, værende tryghed, stabilitet osv., *sociale behov*, værende fællesskab, kærlighed, venskab, at føle sig accepteret af sine omgivelser (familie og naboer) og som borger i sit samfund., *behov for påskønnelse*, værende selvtillid, kunne,

anderledes osv., *behov for selvrealisering*, værende opfyldelse af mål, udvikle og bruge sine evner mm. Hans påstand er at behovene må opfyldes nedefra i pyramiden. Vi mener dog at pyramiden skal tages med et vist forbehold, idet de fysiologiske behov ikke altid vil komme først, og behovet for selvrealisering ikke altid vil komme til sidst. Eks. herpå, kan være kunstnere fra det forrige århundrede, der var både fattige og sultede, og alligevel udtrykte sig i kunsten.

Model 2: Maslows behovspyramide

Vi mener at mennesker over hele verden har de samme basale behov. Det er bare forskelligt, om de får dem dækket. Hvis du er rig, har du automatisk bedre mulighed for at ændre din tilværelse til noget bedre, at uddanne dig, købe mad og dække andre behov. Hvis du f.eks. er født i Afrika, er dine muligheder begrænsede pga. fattigdom og undertrykkelse. Således mener vi at menneskets behov er universalt. Der er bare forskellige muligheder og begrænsninger at tage højde for.

4.3 Opdragelse^{2 - 3}

Pædagoger opdrager børn, når de bevidst skaber en tilstand, der giver barnet en mulighed for at tilegne sig normer, holdninger og væremåder.

Opdragelse er mere eller mindre bevidste anstrengelser med et mål eller en udviklingsretning. Opdragelse fokuserer ligeledes på, at der skal skabes relationer i form af tillid, venskaber og medfølelse.

En central del af opdragelse er at udvikle venskaber.

² Børneopdragelse af Ole Varming

³ Introduktion til pædagogik af Finn Held & Flemming B. Olsen

Jean-Jacques Rousseau, som levede i det 18. århundrede mente, at man ikke kunne behandle et barn som en lille voksen, men at det udvikler sig igennem forskellige udviklingstrin og først derefter kan tænke og handle som en voksen. Han fandt ligeledes ud af at piger og drenge krævede forskellig opdragelse, hvis de skulle have lov til at udvikle sig.

K. Grue-Sørensen giver i sin bog "almen pædagogik. En håndbog i de pædagogiske grundbegreber" en beskrivelse af opdragelse. Citat: "Påvirkning af børn og unge til det formål, at danne og præge dem på en bestemt måde, bibringe dem en vis opførsel, visse karaktertræk, en vis dygtighed, kundskaber, færdigheder, indstillinger og vurderingen, sindelag og livsholdning, kort sagt alle de egenskaber som anses for nødvendige og ønskelige for det liv de skal leve" Citat slut.

Denne formulering af begrebet opdragelse er meget bred, men hermed forstås, at der er nogen der skal opdrage og nogen der skal opdrages, og at man på denne måde ønsker at påvirke barnet til at udvikle de egenskaber som man mener, er nødvendige for det liv de skal leve. K. Grue- Sørensen tager det som en forudsætning at pædagoger ønsker at påvirke børnene.

Børn kan ikke tilegne sig samfundets krav om bestemte færdigheder, værdier, holdninger og normer og at de derfor skal formidles til dem af de voksne.

Voksne bliver derfor nød til, at lære børn dette, så barnet bliver i stand til at opfylde disse krav.

Derfor skal børn også opfattes som små mennesker der endnu ikke har lært hvordan man bærer sig ad.

Opdragelse i institutioner skal sikre den socialisering af børn, som ikke kan forudsættes at blive varetaget af familien.

Den opdragelse der er i institutionerne opstår fordi der er et samfundsmæssigt behov for, at børnene lærer noget, som man ikke kan forvente de lærer bl.a. i familien.

Det kan hænge sammen med, at man ønsker at præge befolkningen med fælles normer og værdier.

5 Kultur

Man kan sige kulturen er en form for fælles livsform, hvori mennesker med fælles kultur har nogenlunde samme syn på deres omverden. De stræber efter samme ting og opfører sig stort set ens. Man kan sige de har et fælles verdens billede, en ensartet opfattelse af hvordan ting og sager bør være, og hvordan de faktisk er. Kulturen griber ind i hele vores liv, i vore handlinger og normer. Men selvom man er vokset op i den samme kultur, er det ikke altid at man tænker og handler ens (land - by) (ung - gammel). I dagligdagen (daglig kultur) styres vi af nogle fælles uskrevne regler for hvad der er rigtigt og forkert. Kultur mennesket betragter ofte sin egen kultur som en rette snor for, hvad der er menneskeligt. Når vi skal beskrive vores egen kultur, ved vi ikke hvad vi skal sige, fordi vi ubevidst har automatiseret vores adfærd. Derfor er det ofte, at indvandrere har nemmere ved at pege på disse ubevidste normer og adfærd. Hvis en kultur regel bliver brudt, bliver reglen synlig. Dette gælder især for regler som vi følger på et lavt bevidsthedsniveau. Indvandrere må prøve sig frem mht. de nye landes kulturelle regler. Ved at dumme sig, gøre erfaringer og ved at omgås landets befolkning forstår de dette lands kultur.

6 Integration

At beskæftige sig med integration kræver en grundig forståelse af begrebet, dets former og dets faser. For at diskutere problemerne med integrationen er det nødvendigt at have indblik i hvad dette betyder og hvordan det rent praktisk fungerer. For at analysere integration, integrationsfaser og -former har vi brugt Espen og Jesper Jerlangs "Socialisering og Habitus". Ordet integration kommer af det latinske ord "integrere", hvilket betyder at gøre hel, skabe en helhed ud af forskellige dele.⁴ At skabe en helhed betyder f.eks., at indvandrere som bor i Danmark skal tilpasse sig forholdene i det danske samfund. Integration følger loven om gensidig respekt for forskelligheder. Og vi mener, at dialog og åbenhed mellem mennesker styrker integration, udvikler fællesskab og tillader forskellighed. Det er derfor nødvendigt at se integrationsprocessen som en gensidig proces.

⁴ Esben og Jesper Jerlang, socialisering og habitus s. 321-341

6.1 Forudsætninger for integration

Solidaritet og en positiv holdning til tosprogethed er en forudsætning for integration⁵. Det er gennem fællesskab og sociale relationer med andre mennesker vi udvikler de værdier og moralske opfattelser, der er nødvendige for at leve sammen med andre. Vi mener, den enkeltes integration i samfundet i høj grad er bestemt af opdragelsen i den enkeltes familie, af skolen, af uddannelsessystemet og af arbejdslivet. Det enkelte barn oplever helt konkret to typer miljøer: hjemme og institutionen. Denne dobbelte socialisering gør at barnets samvær i hjemmet påvirkes af barnets hverdag i institutionen og/eller omvendt⁶. Det er ofte racistiske holdninger og udtalelser, der skaber utryghed og uvilje hos danskerne mod fremmede i deres land. Det er ikke en god vej til integration, derfor er det meget vigtigt at have viden om hinandens kulturbaggrund. På den måde, kan vi lette integrationen i stedet for at fremme fordomme og fremmedhad. Der er en vis sandhed i at det fremmede medfører angst, netop fordi det er fremmed, og vi ikke kender noget til det. Derfor må man også selv være med til at lære ”det fremmede” at kende! Vi må have respekt, accept, ærlighed, åbenhed og behandle hinanden ligesom vi selv gerne vil behandles. Det er en god vej til samarbejde.

Børn med anden kulturel baggrund end dansk står ofte i den situation, at de repræsenterer en minoritetskultur overfor en majoritetskultur, derfor mener vi, at tosprogede børn ikke må stå alene med den danske kultur og opfatte, at deres baggrund har en lavere status. Dette kan afhjælpes ved gruppevis integration, hvor flere nationaliteter bliver samlet i institutionen. Styrkelsen af tosprogede børns stolthed over deres baggrund er med til at give dem en sund identitet og gøre dem ligeværdige partnere i samfundet og samtidig styrke integrationen⁷

Forældre og pædagoger er rollemodeller for børn. Det vigtigste er, at der er et godt samarbejde mellem forældrene og pædagogen, fordi det bliver til gavn for barnets udvikling og fremtid. Pædagogens positivitet og interesse for barnets hjemkultur, sprog og familie vil understøtte barnets identitet og bidrage til to kulturer og til

⁵ <http://www.social.dk/netpublikationer/plint260901/hele.htm>

⁶ Espen Jerlang, Jesper Jerlang ”socialisering og habitus” s.340 s.419

⁷ Marianne Skytte, Etniske Minoritetsfamilier og Socialt arbejde.

tosprogedes udvikling. For at hjælpe integrationen, skal vi opnå en forståelse og en gensidig indlevelse i hinandens tilværelse. Vi må slå fordommene ihjel og se lyset forude.

7 Pædagogens rolle

Af hensyn til opgavens sammenhæng, er det vigtigt at gennemgå forskellige pædagogiske roller. I dagens Danmark bliver næsten alle børn passet udenfor hjemmet. Mange børn tilbringer rigtig mange timer med pædagogen i daginstitutionen. Pædagogen har stor betydning for barnets daglige omsorg og opdragelse. Pædagogen sørger for det enkelte barns trivsel og udvikling og viser respekt for barnet som individ.

I det følgende afsnit vil vi beskrive pædagogiske roller i forhold til barnets opdragelse, tilegnelse af et andet sprog samt deres kulturelle baggrund. Vi mener, at barnets kultur og den måde det er opdraget på i hjemmet, spiller en stor og vigtig rolle i mødet med den danske kultur, derfor er det vigtig for pædagogen at have kendskab til den kultur barnet oprindeligt kommer fra. Også fordi det er pædagogens ansvar at skabe trygge rammer og gode relationer for barnet, og samtidig skal der gives mulighed for at barnet kan udvikle sig i et socialt samspil med andre børn. Pædagoger møder hver dag mange familier i daginstitutionen. Den enkelte families livssyn kan være meget forskelligt fra andre familiers, alt afhængig af hvor meget de har taget til sig fra den danske kultur og hvor meget de holder fast ved fra hjemlandet. Det kan også spille ind, hvor længe familien har boet i Danmark, hvor godt de behersker det danske sprog og hvilken livsform familien i øvrigt kommer fra. Denne viden kan hjælpe pædagogen, når det gælder barnets trivsel i daginstitutioner. Samtidig må pædagogen være klar over at tosprogede børn først og fremmest er børn som har særlige behov. Der kan være behov for at blive forstået og for at fungere med deres egen kultur og modersmål. Pædagogen kan hjælpe børnenes integration i institutionen gennem forskellige aktiviteter. F.eks. ved at bage kager til forældre kaffe, Tegne/male som et middel, hvor børnene kommunikerer med papir, musik og trommelege uden det verbale sprog er også muligt. Fælles arrangementer er også vejen frem til integrationen, hvor pædagogen viser, at vi alle er ligeværdige selv om vi har forskellig hudfarve og et forskelligt sprog.

Det at synliggøre barnets kultur i institutionen kan være at bygge bro mellem livet i institutionen og hjemmet. Vi mener det kan være af stor betydning både for barnet, forældrene og personale. Barnet kan fungere som sig selv i institutionen. Dette giver barnet en stor kontekst i sit liv at opleve kendte ting i hjemmet og institutionen. Barnet oplever større selvværd og vil derved have lettere ved at lære det danske sprog.

Vi mener, tosprogede børn, der bor i Danmark skal som ca. 3-årige begynde at gå i daginstitution for at tilegne sig dansk ubevidst og naturligt. I denne alder lærer de sprogets regler eller hvordan sproget anvendes. Denne fase kaldes også spørgealderen, de spørger hele tiden: Hvad? Hvorfor? Hvordan? Her bruger barnet sproget aktivt. Nu kan de fleste børn danne enkelte sætninger. Fra 3 år kan de fleste børn tale forståeligt, lege og kommunikere med andre børn via kropssprog på en naturlig måde. Pædagogens rolle i forhold til dette, er at skabe de bedst mulige rammer og det bedst mulige sprogstimuleringsprogram til hvert enkelt barn i daginstitutionen og være opmærksom på at tosprogede børn får optimal stimulation i forhold til det danske sprog og kultur. Så man sikrer at barnet får den bedst mulige start i livet, det bedst mulige udgangspunkt for deres kommende skolestart og uddannelse.

Pædagogen må have en forståelse for barnets tosprogethed og modersmålets betydning. Barnet må have et frirum til at bevare sit modersmål, mens det også skal lære det danske sprog og kulturen. Denne forskellighed må ikke være et problem i barnets udvikling, som Anne Holm beskriver i sin bog: ”tosprogede børn i Danmark”. Tosprogede børn er børn som alle andre. De har samme behov for at forstå og blive forstået, for at føle sig trygge og accepterede og parate til at møde sociale, intellektuelle udfordringer.

Pædagogen skal kunne have et samarbejde med indvandrebørns forældre. Det kræver, at pædagogen gør en ekstra indsats. Her vil vi gerne give nogle eksempler på, hvordan pædagogen kan forberede et godt samarbejde med indvandreforældre for at synliggøre deres kulturelle baggrund. Man kan inddrage forældrene i institutionens aktiviteter, så der opnås en gensidig forståelse og indsigt i forældrenes og pædagogernes måde at gøre tingene på. Eksempelvis, hvis en mor kommer og laver mad fra hendes kultur, da vil både pædagogen og børn opleve, hvordan hun gør

tingene og hvilke værdier hun lægger vægt på. Modsat kan moderen se, hvordan pædagogen inddrager børnene i madlavning⁸.

8 Didaktik som begreb

Didaktik handler om at fange det betydningsfulde, dét der skal bruges tid på i undervisningen, dét læreren og pædagogen udpeger som det vigtigste.

-Den voksne kan pege, men barnet må gøre arbejdet selv.

8.1 Didaktik⁹

Didaktik betyder ifølge psykologisk pædagogisk ordbog: undervisningslære; den del af pædagogikken, der har med bibringelse af kundskaber at gøre. Overvejelser og beslutninger vedrørende undervisningens mål og midler og sammenhængen mellem disse.

Groft sagt betyder det at didaktik går ud på at lære gennem undervisning.

Fra vuggestue og til skoler har man udviklet lærerplaner gennem tiden. Men egentlig er det ikke en rigtig betegnelse at kalde det en læreplan, da alt viden ikke er noget man lærer, men noget som man tilegner sig gennem viden fra andre. Og i vores tilfælde er det igennem pædagogen i børnehaven. For at integrere børn med anden etnisk baggrund bedst, i børnehaven, bør man tilegne sig viden omkring deres baggrund. Hvor er de opvokset henne, har deres forældre evt. været udsat for nogle former for tortur i deres barndom, hvordan opdrager forældrene deres barn/børn osv. Disse spørgsmål er vigtige for at kunne få den viden det kræver at integrere et barn i børnehaven, dette er faktisk hvad enten det er et barn med anden etnisk herkomst, eller f.eks. et barn med et decideret handicap. Det at blive integreret i en børnehave, betyder at barnet er nødt til at tilegne sig viden om hvordan man begår sig dette sted. Det er ikke noget pædagogen lærer barnet, det er barnet der observerer f.eks. hvordan de andre børn opfører sig i børnehaven, og på denne måde tilegner barnet sig den viden omkring hvordan man opfører sig når man går i børnehave. Det er faktisk det

⁸ Anne Thomsen: "Vi er alle ens på en meget forskellig måde".

⁹ Stig Broström og Hans Vejleskov: "Didaktik i børnehaven, planer, principper og praksis".

der foregår hele vejen igennem ens liv, man tilegner sig viden i de forskellige måder at begå sig på i livet.

Når et barn skal integreres i børnehaven, som ifølge vores læringsmål, er et barn som er tosproget. Så er pædagogen, som skrevet tidligere, nødt til at tilegne sig viden omkring dette barns sociale baggrund. På denne måde ved pædagogen hvordan han/hun skal hjælpe dette barn til at blive en del af det sociale der er i børnehaven, og hvordan det barn skal begå sig nu, men ikke mindst senere i livet. Det er her pædagogens viden kommer ind nyttigt. Igennem læreplaner har pædagogen nogle værktøjer som kommer i brug som kan understøtte alle børns læring og udvikling. Pædagogen skal ikke lære børnene hvordan de skal være, men hjælpe dem på vej ved at udvikle deres sociale, personlige og sproglige kompetencer, i et samvær med de andre børn, og pædagoger. Altså en børnecentreret udvikling/læring og ikke gennem ”skoleagtig” undervisning.

8.2 Didaktik¹⁰ - ¹¹

Når man som pædagog skal arbejde med børn fra indvandrefamilier, er det en forudsætning, at man sætter sig ind i den kultur familien kommer fra, samt de vanskeligheder indvandrerbørn vil opleve.

Dette gælder ikke kun religion, men i lige så høj grad om kulturelle vaner, familieforhold, mad, forholdet mellem kønnene og specielt opdragelsens værdier og normer.

Dette er vigtigt hvis man vil etablere et samarbejde med familien om barnets udvikling.

Man er derfor nød til at forstå og respektere de andre kulturer.

Da børn af indvandrere er i undertal i institutionen er det vigtigt som pædagog, at styrke barnets stolthed over deres baggrund, så de ikke føler sig mindre værd i forhold til de danske børn.

Man taler om den primære - og den sekundære socialisation.

Den primære socialisation er den første og måske den mest dybtgående påvirkning barnet modtager, nemlig det der sker i hjemmet i form af omsorg, opdragelse, dets

¹⁰ Stig Broström: ”Pædagogiske læreplaner – at arbejde med didaktik i børnehaven”.

¹¹ Espen og Jesper Jerlang: ”Socialisering og habitus”.

forståelse af verden. Det er ligeledes den måde familien lever på samt arbejder. Dette er grundstrukturen i barnets identitet.

Den sekundære socialisation er ofte en senere påvirkning som barnet modtager.

Dette sker gennem påvirkning fra samfundet og dermed institutionen.

Man skal ligeledes være opmærksom på, at indvandrere også kan have en anden opfattelse af institutionerne end danskere, men det er vigtigt, at støtte dem i vigtigheden af at børnene kommer i institution, så de på denne måde lærer det danske sprog og den danske kultur.

Didaktik betyder at undervise. Undervisning er den støtte de voksne giver børn for at de kan lære sig kundskaber og færdigheder.

Pædagogen skal drage omsorg, for børnenes trivsel, læring og udvikling ved at bruge omsorgs-, opdragelses-, og undervisningsaktiviteter i daglig dagen.

Pædagogen og barnet indgår i et samspil, der har betydning for barnets trivsel.

Dette samspil har ligeledes betydning for at barnet lærer noget samt at det udvikler sig.

Det er ligeledes vigtigt, at barnet oplever, at de andre børn samt voksne kan lide det.

Didaktik handler om, at man tænker over hvad der kan være vigtigt, at bringe ind i børns liv.

Hvordan disse valg kan begrundes samt hvordan man kan planlægge aktiviteter, så det er det vigtige der bruges tid på i samværet med børnene samt undervisningen og opdragelsen.

I institutionerne bruges undervisningen ikke så meget.

Der er det opdragelse og omsorg der er i fokus, men alle tre hænger tæt sammen.

Pædagogen skal skabe betingelser for, at børn skal skaffe sig ny viden. Den voksne skal give barnet støtte, så det lærer sig kundskaber og færdigheder.

Didaktik i institutionerne handler mere om omsorg og opdragelse end om undervisning.

Med omsorg menes en social relation mellem pædagogen og barnet, med fokus på kommunikation og solidaritet, så den voksne forsøger at forstå barnet på dets egne præmisser.

Igennem denne følelsesmæssige relation sker en opdragelse.

Som pædagog er det ikke nok kun, at beslutte hvilke aktiviteter man skal lave med børnene, men man må også gøre sig overvejelser over hvad formålet er med de aktiviteter man laver med børnene.

9 Konklusion

Det er noget der har interesseret os begge, og samtidig har der været en del erfaringer at trække på. For at opnå viden og forståelse for hvilke problemer der kan være årsag til at hæmme integrationen, besluttede vi at tage udgangspunkt i børnehaven, da vi mener den må være grobund for en god start på integrationen og sprogtilegnelse for disse børn. Kommunikation med omverdenen er alpha & omega for integration, samtidig mener vi også at vedligeholdelse og udvikling af modersmålet er vigtigt. Sproget er af stor betydning for både integration og socialisering.

På mange punkter er danske børns og tosprogede børns socialiseringsproces ens, men da indvandrerbørn skal forholde sig til to sprog og to kulturer på samme tid, gør det socialiseringsprocessen og integration i institutionen langsommere. Det er meget vigtigt at man som pædagog skaber gode og trygge rammer for tosprogede, samt at man har omsorg for og er med til at opdrage barnet.

Samtidig skal man være kulturformidler og tilegne sig viden om de forskellige kulturer. Børnene skal være bevidst om deres egen kultur, dette er pædagogens ansvar, når barnet er i institutionen. For at få en forståelse af barnets kultur er et godt samarbejde nødvendigt for at bygge bro mellem børns liv i institutionen og i hjemmet. Et godt samarbejde fra forældrenes side giver pædagogerne mulighed for at etablere et tværfagligt og tværkulturelt miljø, samtidig kan de støtte børnene sprogligt, socialt og kulturelt. Hvis ikke der er et godt samarbejde mellem forældre og pædagoger, bliver børnene klemmt mellem to kulturer. Derfor er integrationen en gensidig proces, og hvis en af parterne svigter, er det meget svært at gennemføre.

10 Litteraturliste

Esben og Jesper Jerlang.

Socialisering og Habitus.

Nordisk forlag A/S København 1996

Finn Held og Flemming B. Olsen,

**Introduktion til pædagogik,
opdragelse – dannelse – socialisering**

Frydenlund Grafisk 2002

Annie Thomsen.

**Vi er alle ens på en meget
forskellig måde.**

Kulturkælderens forlag 1999

Anne Holm.

Tosprogede børn i Danmark.

Hans Reitzels forlag 1993

Ole Varming,

Børneopdragelse Danmark.

Gyldendal 199

Marianne Skytte.

**Etniske Minoritetsfamilier
og Socialt arbejde.**

Hans Reitzels forlag 1999

Stig Broström og Hans Vejleskov.

**Didaktik i Børnehaven – planer,
principper og praksis.**

Dafola forlag og forfatterne 2009

Stig Broström,

**Pædagogiske læreplaner – at
arbejde med didaktik i børnehaven.**

Studerende Ahmet Demir,

**Ændrer opdragelsen sig i den
tyrkiske/kurdiske minoritetsgruppe?**

Januar 1995.

<http://www.idahermansen.dk/kultur>

<http://www.social.dk/netpublikationer/p1int260901/hele.html>

http://da.wikipedia.org/wiki/maslows_behovspyramide